

Redegørelse om sager om omkostningsgodtgørelse i 2016

1. Baggrunden for redegørelsen

Efter skatteforvaltningslovens § 59 afgiver skatteministeren årligt en redegørelse til Folketinget om den udgiftsmæssige udvikling mv. i de sager, hvortil der kan ydes omkostningsgodtgørelse.

Redegørelsen viser udviklingen i regnskabstallene, som udgør de samlede udbetalinger af omkostningsgodtgørelse for 2016 og udviklingen i omkostningsgodtgørelse i sager, som er endeligt afsluttet i 2016. Godtgørelsen pr. afsluttet sag indeholder også eventuelle aconto-udbetalinger, som er udbetalt i tidligere år. I redegørelsen opdeles udgifterne på instanser, sagstyper, emner, klagesagens udfald og sagkyndig erhvervsgruppe.

Redegørelsen er vedlagt 8 bilag.

2. Hovedkonklusioner

SKAT modtog i 2016 i alt 3.169 ansøgninger om omkostningsgodtgørelse, inklusive aconto-ansøgninger. Det tilsvarende tal for 2015 udgjorde 3.947. Hertil kommer henstandssager og sager med rimelighedsvurdering¹. Det samlede antal oprettede sager alt inklusive udgjorde i 2016 3.548 sager. I 2015 udgjorde det tilsvarende antal sager 4.274.

I 2016 har SKAT udbetalt omkostningsgodtgørelse i 1.232 afsluttede sager², hvilket er et lille fald i forhold til 2015, hvor der blev afsluttet 1.257 sager.

I 138 af de 1.232 sager er der givet delvist afslag på godtgørelse. Herudover er der givet fuldt afslag på godtgørelse i 307 sager. I 2015 blev der givet delvist afslag i 168 sager og fuldt afslag i 360 sager. Afslagene er begrundet i, at udgiften eller sagen ikke er anset godtgørelsesberettiget, eller at honoraret ikke er anset for rimeligt. En overvejende andel

¹ Med sager om rimelighedsvurdering menes rimelighedsvurdering ved SKAT's efterfølgende vurdering af honorarkravet.

² Med afsluttede sager menes endeligt afsluttede, idet acontosager, som oprettes og afsluttes ved udbetaling af aconto, ikke er medregnet.

af afslagene vedrører to sagskomplekser, hvor SKAT helt eller delvist har afslået ansøgninger om omkostningsgodtgørelse.

Der er udbetalt 114,6 mio. kr. i omkostningsgodtgørelse i 2016, hvilket er et fald i forhold til 2015 på 4,1 pct. I 2015 blev der udbetalt 119,5 mio. kr. Faldet skyldes primært, at der er modtaget færre acontoansøgninger i forhold til 2015. Endvidere har der fra 2015 til 2016 været en stigning i SKATs rejste krav om tilbagebetaling af for meget udbetalt omkostningsgodtgørelse fra 5,2 mio. kr. til 6,3 mio. kr.

I 37,9 pct. af de godtgørelsesberettigede administrative klagesager og domstolssager, som er afsluttet i 2016, er der givet den skatte- eller afgiftspligtige fuldt medhold eller medhold i overvejende grad. Dette tal var i 39,1 pct. i 2015.

Den gennemsnitlige udbetalte godtgørelse pr. afsluttet sag er i 2016 steget til 64.218 kr. fra 62.584 kr. i 2015, hvilket svarer til en stigning på 2,6 pct.

Det gennemsnitlige honorarkrav pr. time for rådgivere i afsluttede sager er steget til 2.652 kr. pr. time i 2016. Det svarer til en stigning på 6,8 procent i forhold til 2015, hvor den gennemsnitlige timepris for afsluttede sager lå på 2.483 kr.

I 2016 blev der forelagt 47 sager for Advokatnævnet samt for klagenævn for sagkyndiges brancheorganisation mod 10 sager i 2015. Advokatnævnet og brancheorganisationernes klagenævn har truffet afgørelse i 9 sager i 2016 og har nedsat honorarkravet i 6 af de 9 sager. I 2015 traf klagenævnene afgørelse i 24 sager og nedsatte honorarkravet i 18 af sagerne.

3. Om omkostningsgodtgørelse

3.1. Regelgrundlaget

Fysiske og juridiske personer, herunder dødsboer kan få godtgjort omkostninger til sagkyndig bistand mv. i forbindelse med klage- og domstolssager over skatter, told og afgifter. Skattepligtige selskaber og fonde kan dog ikke få omkostningsgodtgørelse for udgifter til sagkyndig bistand mv. i sager, der er indbragt eller anlagt efter den 14. juni 2009. Med lov nr. 1665 af 20. december 2016 har skattepligtige selskaber og fonde igen fået mulighed for at søge om omkostningsgodtgørelse pr. 1. januar 2017 for udgifter til sagkyndig bistand mv. afholdt efter 1. januar 2017.

Der ydes 100 pct. godtgørelse for udgifter til sagkyndig bistand mv., når klager har fået fuldt medhold eller medhold i overvejende grad i forhold til den nedlagte påstand i klagesagen. Opnår klager ikke medhold eller kun medhold i mindre grad i forhold til påstanden i klagesagen, ydes der 50 pct. godtgørelse for udgifterne til sagkyndig bistand mv. Det betyder, at udgifter til sagkyndig bistand m.v., som klager har afholdt i forbindelse med sagens behandling i første instans, ikke godtgøres.

Der ydes ikke godtgørelse for udgifter til sagkyndig bistand mv., som klager har afholdt i forbindelse med sagens behandling i første instans, dvs. de udgifter, der er forbundet med sagens behandling i SKAT.

Formålet med ordningen om omkostningsgodtgørelse er at sikre, at borgere, selvstændigt erhvervsdrivende m.fl. får godtgjort deres udgifter til sagkyndig bistand mv. i klage- og retssager, så de ikke af økonomiske grunde undlader at klage, hvis de er utilfredse med en afgørelse.

3.2. Administration af ordningen om omkostningsgodtgørelse

I praksis administreres ordningen af SKAT, som på baggrund af en ansøgning fra skatteyder eller dennes rådgiver kontrollerer, om de indsendte oplysninger kan danne grundlag for udbetaling af godtgørelse.

Såfremt SKAT er i tvivl om aftalegrundlaget, dokumentationen m.m. i en ansøgning om omkostningsgodtgørelse, undersøges og indhentes yderligere oplysninger og dokumentation, før der træffes en afgørelse.

Modtager SKAT ikke tilstrækkelig dokumentation i sagen, vil godtgørelse blive helt eller delvist nægtet. Det kan eksempelvis være, hvis de regninger, der søges godtgørelse for, ikke er medsendt, eller hvis det medsendte materiale ikke har det fornødne detaljeringsniveau, som er nødvendigt for, at SKAT kan sikre sig, at der er tale om godtgørelsesberettigede udgifter.

Finder SKAT, at honoraret ikke er rimeligt i forhold til den assistance, der anmodes om omkostningsgodtgørelse for, udbetales godtgørelsen som hovedregel med forbehold, hvorefter SKAT foretager en rimelighedsvurdering af honoraret. Der tages ikke forbehold, hvis honoraret efter SKATs opfattelse står i rimeligt forhold til det udførte rådgivningsarbejde og sagens genstand.

Ved vurderingen af honorarets størrelse skeler SKAT til gennemsnitsprisen for den pågældende rådgivning og regulerer for de yderligere relevante parametre, eksempelvis sagens kompleksitet og resultat, ligesom den sagkyndiges specialviden kan influere på vurderingen.

Hvis rådgiver er tilknyttet Advokatsamfundet eller en brancheorganisation med et klagenævn, indhenter SKAT sagkyndig udtalelse om honorarets størrelse, inden der træffes afgørelse.

I enkelte sager træffer SKAT afgørelse uden at indhente en sagkyndig udtalelse fra Advokatnævnet eller en brancheorganisation med et klagenævn. Dette sker, hvis det på grund af eksempelvis frister ikke er muligt at forelægge spørgsmålet for Advokatnævnet eller

klagenævnet, eller hvis rådgiveren ikke er tilknyttet en organisation med et klagenævn/udvalg.

Udgangspunktet er, at alle sager behandles indenfor tre måneder. Denne tidsramme kan imidlertid være vanskelig at overholde, fx hvis ikke ansøgningen er indgivet med det materiale og det detaljeringsniveau, der gør, at SKAT kan træffe en korrekt afgørelse, eller fordi SKAT i perioder modtager særligt mange sager.

4. Opgaven i tal

4.1. Samlede udgifter til omkostningsgodtgørelse i regnskabstal for 2016

Regnskabstallet for 2016 viser, at der er udbetalt 114,6 mio. kr. til ordningen om omkostningsgodtgørelse. Regnskabstallet omfatter udbetalinger ved afslutning af sager, aconto-udbetalinger i ikke afsluttede sager og efterreguleringer. Det fremgår af regnskabstallet, at der er sket et fald i udgifterne på 4,9 mio. kr. svarende til 4,1 pct. i forhold til 2015.

Årlige udgifter i mio. kr.	2012	2013	2014	2015	2016
I alt	136,1	131,5	105,6	119,5	114,6
Ændring i procent	1,7%	-3,4%	-19,7%	13,2%	-4,1%

Faldet i regnskabstallet for 2016 skyldes primært, at der er modtaget færre acontoansøgninger i forhold til året før. Endvidere er der fra 2015 til 2016 sket en stigning i SKATs rejste krav om tilbagebetaling af udbetalt omkostningsgodtgørelse fra 5,2 mio. kr. til 6,3 mio. kr.

4.2. Udgifter til omkostningsgodtgørelse i sager, der er endeligt afsluttet i 2016

Der er i 2016 afsluttet 1.232 sager om omkostningsgodtgørelse med en samlet udbetaling på 79,1 mio. kr. Til sammenligning blev der i 2015 afsluttet 1.257 sager med en samlet udbetaling på 78,7 mio. kr.³

I de 1.232 afsluttede sager med udbetalinger er der givet delvist afslag i 138 sager. Herudover er der givet fuldt afslag på godtgørelse i 307 sager. Der er samlet afvist at yde godtgørelse for honorarkrav på 26,2 mio. kr. i 445 sager. I 2015 afviste SKAT at yde omkostningsgodtgørelse for honorarkrav på 26,4 mio. kr. i 528 sager.

³ En regulering af godtgørelse ved tidligere instanser vil bero på en vurdering af sagen ved de tidligere instanser i forhold til udfaldet ved sidste instans, i tabel 2 kaldet efterregulering.

Justeret gennemsnit i tabel 2 er udtryk for gennemsnitligt udbetalt godtgørelse, når sager med udbetalinger over 0,6 mio. kr. er fratrukket.

Afslagene er begrundet i, at udgiften eller sagen ikke er anset godtgørelsesberettiget, eller at honoraret ikke er anset for rimeligt. En overvejende andel af afslagene vedrører to sagskomplekser, hvor SKAT helt eller delvist har afslået ansøgninger om omkostningsgodtgørelse.

Tabel 2. Indberettet godtgørelse i afsluttede sager								
Godtgørelse i mio. kr.	2015				2016			
	Antal sager	Godtgørelse i alt	Gns. pr. sag	Justeret gns. pr. sag	Antal sager	Godtgørelse i alt	Gns. pr. sag	Justeret gns. pr. sag
Omkostningsgodtgørelse	1.257	78.667.588	62.584	54.959	1.232	79.116.650	64.218	50.517
Efterregulering	43	3.137.937	72.975		30	1.146.851	38.228	
I alt		81.805.525				80.263.501		

Antallet af afsluttede sager har i 2016 været på niveau med antallet i 2015. Der har været et højere antal udbetalinger for sager afgjort ved Landsskatteretten, mens der har været færre udbetalinger vedrørende sager afgjort ved domstolene, se bilag 1.

Der har været en stigning i udbetalinger vedrørende sager om personbeskatning og et fald i udbetalinger vedrørende sager om erhvervsbeskatning. Udbetaling af godtgørelse vedrørende sager om moms og afgifter er steget, se bilag 3.

Antallet af afsluttede sager om omkostningsgodtgørelse til selskaber og fonde udgjorde 115 sager⁴ i 2016, hvor der blev afsluttet 58 sager i 2015. 84 af de 115 afsluttede sager vedrører et sagskompleks, hvor ikke-skattepligtige boligforeninger er parter.

Der har i 2016 været 13 sager med udbetalinger over 0,6 mio. kr. med en samlet udbetaling på 17,5 mio. kr. Den gennemsnitlige udbetaling i disse 13 sager har været 1,3 mio. kr. I 2015 var der 9 sager med udbetalinger over 0,6 mio. kr. Den samlede udbetaling var på 10,1 mio. kr., og den gennemsnitlige udbetaling 1,1 mio. kr.

4.3. Den udbetalte godtgørelse og godtgørelsesprocenten

Den gennemsnitlige udbetalte godtgørelse i sager med fuldt medhold eller medhold i overvejende grad er faldet med 3.909 kr. til 86.498 kr. i 2016, hvor det i 2015 udgjorde 90.407 kr. Det tilsvarende tal for sager med ikke medhold eller medhold i mindre grad, viser en stigning på 5.927 kr. til 50.617 kr. i 2016, hvor det i 2015 udgjorde 44.690 kr.

⁴ De 115 sager om omkostningsgodtgørelse til selskaber og fonde omfatter både nye sager for selskaber og fonde, som ikke er skattepligtige, samt gamle sager for både skattepligtige og ikke skattepligtige selskaber og fonde.

Table 3. Indberettet godtgørelse i afsluttede sager fordelt på udfald

Udfald	2015			2016		
	Antal sager	Godtgørelse i alt	Gennemsnit pr. sag	Antal sager	Godtgørelse i alt	Gennemsnit pr. sag
Fuldt medhold og medhold i overvejende grad	492	44.480.053	90.407	467	40.394.441	86.498
Medhold i mindre grad og ikke medhold	765	34.187.535	44.690	765	38.722.209	50.617
I alt	1.257	78.667.588	62.584	1.232	79.116.650	64.218

I 37,9 pct. af de godtgørelsesberettigede klage- og domstolssager, som er afsluttet i 2016, er der givet den skatte- eller afgiftspligtige fuldt medhold eller medhold i overvejende grad, mod i 39,1 pct. af sagerne i 2015.

4.4. Honorarkravet og den sagkyndige bistand

Den gennemsnitlige udbetaling pr. afsluttet sag er i 2016 steget til 64.218 kr. fra 62.584 kr. i 2015. Den primære årsag er, at andelen af sager ført af advokater er steget. Sager ført af advokater er typisk mere omkostningstunge end sager ført af andre typer rådgivere.

Det gennemsnitlige honorarkrav pr. time udgjorde 2.652 kr. i 2016, hvor det i 2015 udgjorde 2.483 kr. Der er en stigning i det gennemsnitlige antal anvendte timer pr. sag på 7,9 pct. fra 38,0 timer pr. sag i 2015 til 41,0 timer pr. sag 2016. Se bilag 4, tabel 2.

Den sagkyndige bistand er i 53,0 pct. af sagerne ydet af en advokat, og i 31,3 pct. af sagerne er bistanden ydet af en revisor. I 2015 var det henholdsvis 44,0 pct. og 36,0 pct. Se bilag 7, tabel 1.

Tallene er dog påvirket af nogle forholdsvis få store sager, bl.a. indgår 11 sager med advokat som bistandsyder med et gennemsnitligt timeforbrug pr. sag på 645 timer og et gennemsnitligt honorarkrav på 4.074 kr. pr. time. I 2015 var der tilsvarende 6 store sager med et gennemsnitligt timeforbrug på 377 timer og et gennemsnitligt honorarkrav på 3.647 kr. pr. time.

Tabel 4. Honorarkrav fordelt på udfald						
Udfald	2015			2016		
	Antal timer	Honorarkrav i alt	Gennemsnit pr. time	Antal timer	Honorarkrav i alt	Gennemsnit pr. time
Fuldt medhold	10.715	28.669.889	2.676	10.425	34.219.935	3.282
Medhold i overvejende grad	6.352	16.912.885	2.663	6.506	16.256.553	2.499
Medhold i mindre grad	2.850	6.997.270	2.455	4.608	11.188.990	2.428
Ikke medhold	20.702	48.281.734	2.332	23.346	57.384.300	2.458
I alt	40.619	100.861.778	2.483	44.885	119.049.778	2.652

Tabel 5. Honorarkrav pr. time fordelt på sagkyndig erhvervsgruppe						
Erhvervsgrupper	2015			2016		
	Antal timer	Honorarkrav i alt	Gennemsnit pr. time	Antal timer	Honorarkrav i alt	Gennemsnit pr. time
Advokat	24.735	65.744.448	2.658	31.689	89.578.541	2.827
Revisor	13.406	30.604.017	2.283	10.235	22.881.433	2.236
Konsulent i driftsøkonomi	1.496	2.576.837	1.722	1.361	2.773.020	2.037
Ligestillede	475	832.531	1.753	1.163	2.453.312	2.109
Blanding af flere	507	1.103.945	2.177	437	1.363.472	3.120
I alt	40.619	100.861.778	2.483	44.885	119.049.778	2.652

4.5. Sager, som myndighederne har udtaget til særlig vurdering

I 2016 blev der forelagt 47 sager for Advokatnævnet samt for klagenævn for sagkyndiges brancheorganisation mod 10 sager i 2015. Det høje antal sager i 2016 skyldes, at nogle af sagerne er en del af et større sagskompleks.

Advokatnævnet og brancheorganisationernes klagenævn har truffet afgørelse i 9 sager i 2016, og nedsat honorarkravet i 6 af de 9 sager. I 2015 traf klagenævnene afgørelse i 24 sager, og nedsatte honorarkravet i 18 af disse sager.

SKAT har nedsat godtgørelsen ved egen rimelighedsvurdering i 24 sager i 2016 mod 61 sager i 2015. Rimelighedsvurderingerne er foretaget over for rådgivere, der ikke er tilknyttet Advokatsamfundet eller en brancheorganisation med et klagenævn, eller hvis det på grund af eksempelvis frister ikke er muligt at forelægge spørgsmålet for Advokatnævnet eller klagenævnet. Forskellen på antallet af SKAT's egne rimelighedsvurderinger fra 2015 til 2016 skyldes, at SKAT i 2015 havde modtaget mange ansøgninger om godtgørelse fra rådgivere, der ikke var tilknyttet Advokatsamfundet eller en brancheorganisation med et klagenævn.

5. Mål og forventninger til 2017

I forbindelse med skatteministerens Retssikkerhedspakke II er skatteforvaltningsloven og ligningsloven ændret med virkning fra 1. januar 2017, jf. lov nr. 1665 af 20. december 2016.

Med ændring af skatteforvaltningsloven og ligningsloven er reglerne om omkostningsgodtgørelse genindført for skattepligtige selskaber og fonde pr. 1. januar 2017, for udgifter til sagkyndig bistand mv. afholdt efter den 1. januar 2017, ligesom reglerne er tilpasset for at sikre, at godtgørelsesordningen er robust og ikke misbruges. SKAT har således fået kontrolbestemmelser og redskaber, der skal forbedre mulighederne for at kontrollere, om ansøgninger om godtgørelser er korrekte, og udbetalinger af godtgørelse ikke baserer sig på et forkert grundlag og forkerte forudsætninger.

Endvidere kan der efter lovens ikrafttræden 1. januar 2017 ikke ydes godtgørelse i sager, hvor der klages over en afgørelse om omkostningsgodtgørelse, ligesom man overfører FFF-sagerne fra Landsskatteretten til vurderingsankenævn. Udgifter til sager, der behandles af vurderingsankenævn, ydes der ikke omkostningsgodtgørelse for.

En konsekvens af lovændringen er, at bekendtgørelsen om oplysninger om udgifter til sagkyndig bistand m.v. ved godtgørelse efter skatteforvaltningslovens kapitel 19 er ændret ved bekendtgørelse nr. 513 af 19. maj 2017. Bekendtgørelsen indeholder bl.a. nærmere retningslinjer for, hvilke oplysninger der skal medsendes en ansøgning om omkostningsgodtgørelse.

Genindførelse af omkostningsgodtgørelse for skattepligtige selskaber og fonde vurderes at ville medføre en stigning i sagstilgangen på ca. 800 sager årligt. Som følge heraf har sagsområdet fået tilført ressourcer i form af yderligere årsværk.

Endelig forudsættes det, at ansøgningen om omkostningsgodtgørelse digitaliseres med henblik på at effektivisere og smidiggøre sagsbehandlingen og for at afværge uhensigtsmæssig brug af ordningen.